Első képzési nap

1. Fejezet: Fogalmi alapvetések

2. Fejezet: Szocializáció - kapcsolat

DIA 1.1.

FOGALMI ALAPVETÉSEK

Mi a kommunikáció lényege, jelensége?

Mi a kommunikáció?

- A kommunikáció: latin eredetű szó; jelentése: közzététel, teljesítés, megadás, a gondolat közlése a hallgatóval
- Minden olyan folyamatot, amelyben legalább két résztvevő van, s valamilyen jelrendszer segítségével egymással közölnek valamilyen információt, kommunikációnak nevezünk
- Nem lehet nem-kommunikálni

A jéghegy elmélete - Iceberg theory

- A jéghegy csúcsa:
  a tartalom – a beszélgetés témája
- A jéghegy víz alatti része:
  a folyamatok – viszonyulások, érzelmek, gondolatok

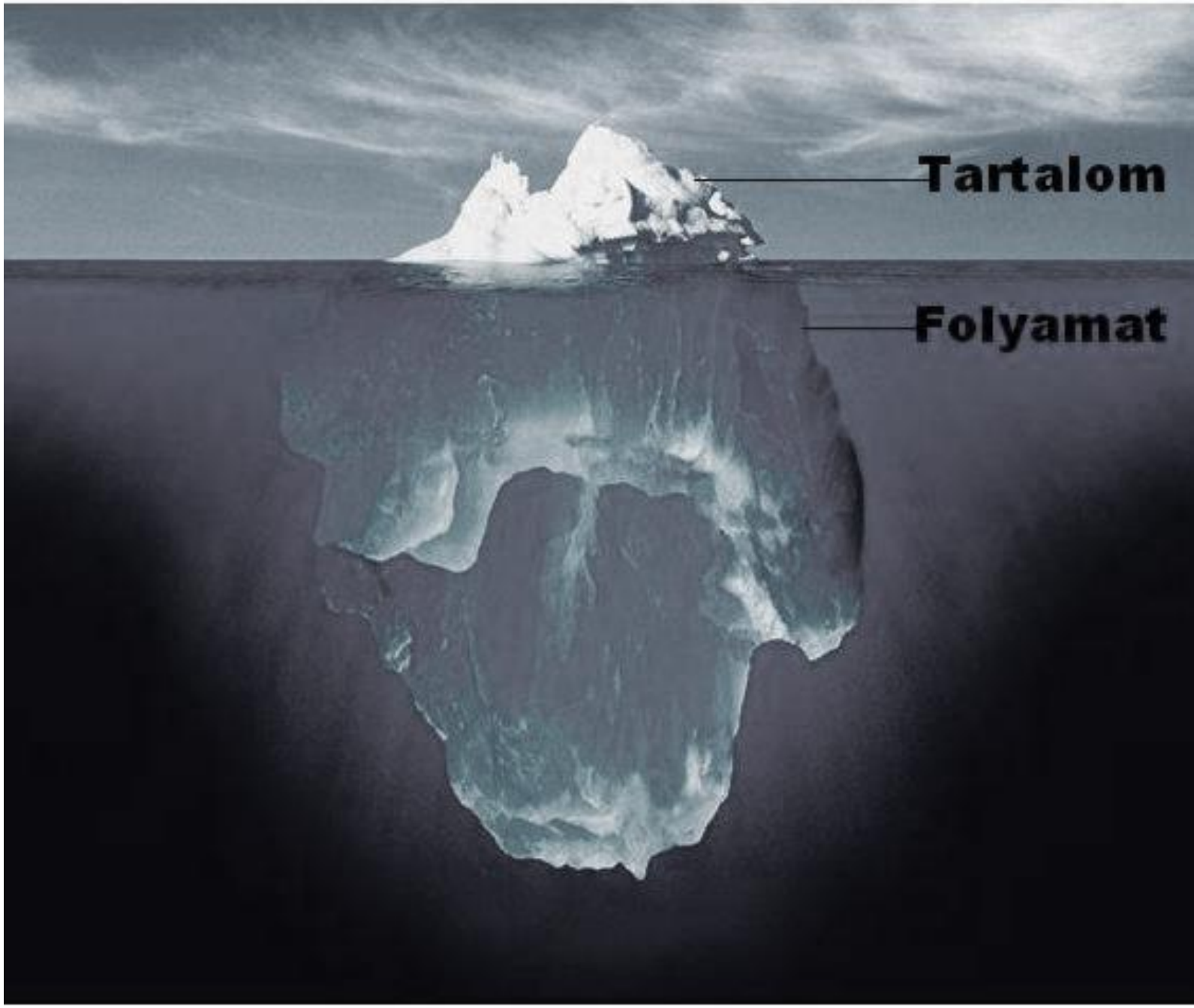

Paul Watzlawick (1921-2007)

- "One cannot not communicate"
- „Nem lehet nem kommunikálni”

A kommunikáció klasszikus modellje

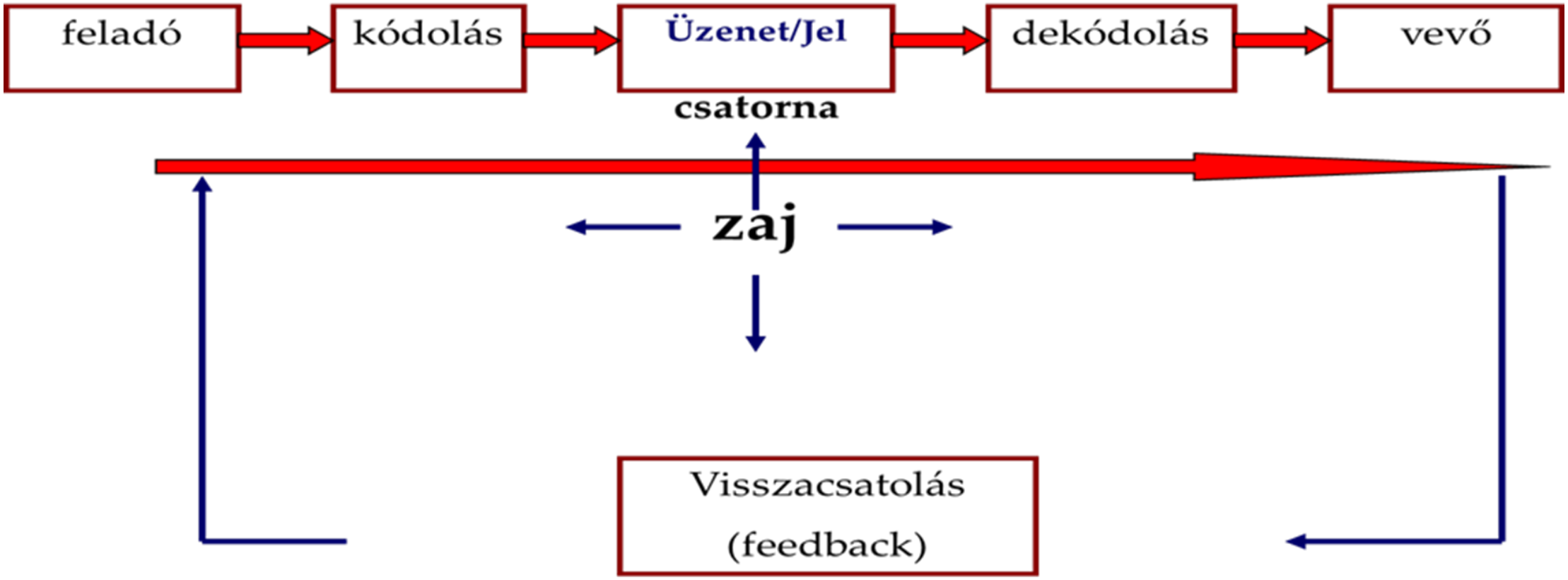

A kommunikációs folyamat tényezői

1. feladó (beszélő, adó) – az egyik résztvevő, aki közöl valamilyen információt, üzenetet küld a címzettnek
2. vevő (címzett, befogadó, hallgató) – aki az üzenetet fogadja, értelmezi, ha módjában áll válaszol rá, így kölcsönös szerepváltás zajlik adó és vevő között
3. üzenet – maga a közlés, annak aktuális tartalma, az információ, amelynek „cseréje” éppen zajlik adó és vevő között
4. kód – az üzenetet kifejező összefüggő jelek csoportja
5. csatorna – amely módon eljut az üzenet a címzetthez
6. szituáció - az üzenetet mindig ott és akkor, egy adott beszédhelyzetben, szövegkörnyezetben kell értelmezni; így a jelentés többrétegű

A kommunikáció fajtái

- egyirányú kommunikáció
- **két- vagy többirányú kommunikáció**
- **közvetlen kommunikáció**
- közvetett kommunikáció
- egylépcsős kommunikáció
- többlépcsős kommunikáció
- vertikális horizontális
- **személyes kommunikáció**
- csoportok közötti
- tömegkommunikáció

A kommunikáció típusai

kommunikáció	**közvetlen**	**közvetett**
kétirányú	két ember beszélget	telefonálás
egyirányú	előadás	tömegkom-munikáció

A kommunikációs iskolák rendszere

1. Tranzakciós iskola
2. Rituális iskola
3. Szemiotikai iskola
4. Rituális iskola

DIA 1.2.

FOGALMI ALAPVETÉSEK

Az általános kommunikációs hatékonyság fokozásának lehetőségei

Bevezető alapvetésként……

Perzsia északi vidékén történt, hogy egy ember beleesett a mocsárba.
Már csak a feje volt ki az iszapból. Teli torokból kiáltozott segítségért.
A helyszínen nagy tömeg gyűlt össze, s az egyikük rászánta magát a segítésre.
„Add ide a kezed, majd én kihúzlak a mocsárból”.
A süllyedő csak tovább kiabált és semmit sem tett, hogy a másik kihúzhassa.
Odalépett egy harmadik és azt mondta:
„Láthatod, hogy soha nem fogja kinyújtani a kezét.
Add oda neki te a kezedet, akkor majd megmentheted!”

Nossrat Peseschkian

FOGALMI ALAPVETÉSEK

A személyközi kommunikáció – a kommunikáció rejtett kódjai

Friedmann Schulz von Thun (1944-)

- a személyközi kommunikáció szintjeit írja
- a hamburgi egyetem pszichológia professzora
- a „négyfülű” kommunikációs modell kidolgozója

Önkifejezési fül

Tárgyi-tartalmi fül

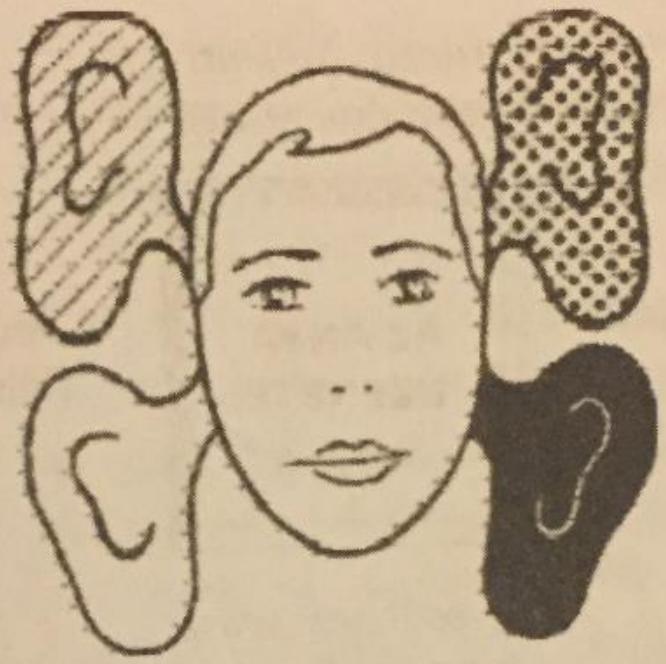

Kapcsolati fül

Felszólítási fül

A „négyfülű befogadó”

Schulz von Thun „négyfülü” kommunikációs modellje

A fogadó beállítódásán múlik, hogy milyen közlés jut el hozzá egy közlésből.

Személyiségtípusának és empátiás beállítódásának (fejlettségének) megfelelően fogadja az üzenetet:

1. Tárgyszerűen orientált személyiség: amit a közlő tulajdonképpen mond, a tárgyra figyel
2. Kapcsolatorientált személyiség: azt figyeli, hogy miként viszonyul hozzá az, aki beszél, milyennek tartja őt
3. Cselekvésorientált: azt figyeli, mit kell tennie
4. Empátia fül: azt figyeli hogy a közlő milyen állapotban van

Miféle ember ez?
Milyen hangulatban van?

Hogy beszél ez velem?
Mégis mit gondol.
kivel van dolga?

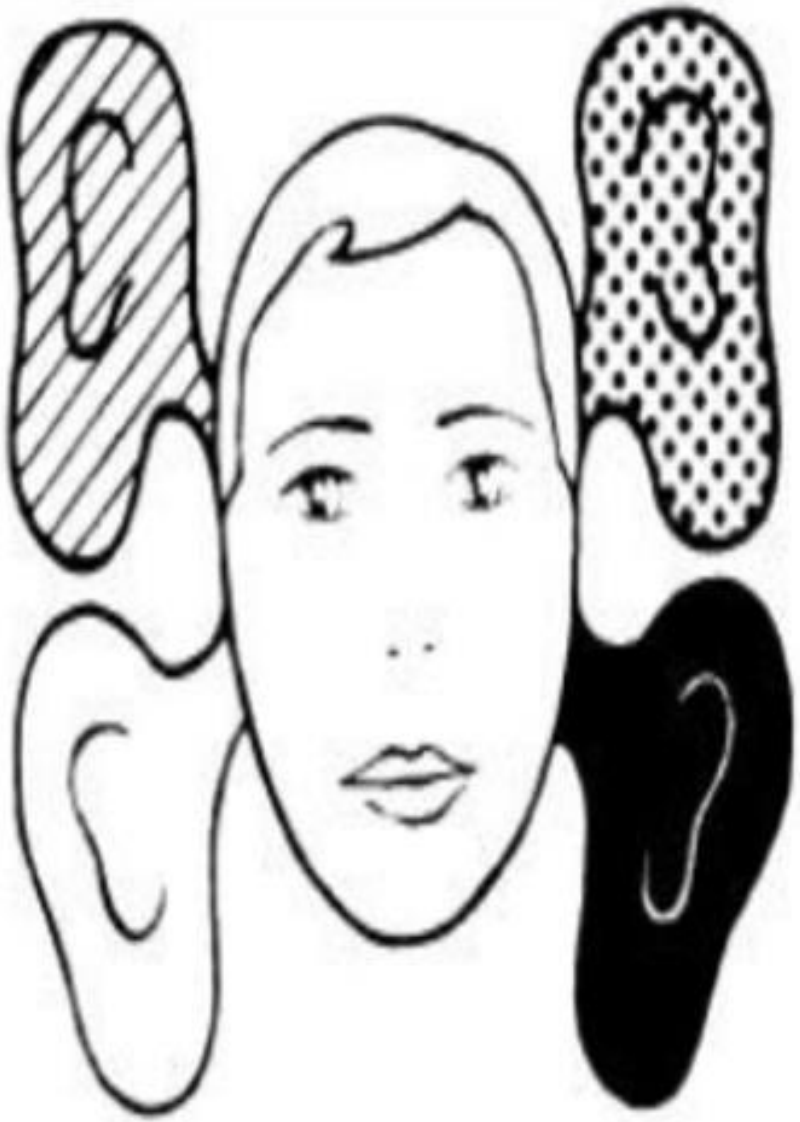

Hogyan kell értenem
a tárgyi információt?

Mit tegyek. gondoljak.
érezzek. miután
közölte ezt velem?

DIA 1.3.

FOGALMI ALAPVETÉSEK

Verbális és non-verbális csatornák. Különös jelentőségük a gyermekvédelemben összefoglalás

Kommunikációs csatornák

1. **verbális** (szavakkal való)
2. **nem verbális** kommunikáció
3. **vokális** (paralingvisztikus) kommunikáció

Metakommunikáció és dekódolás

Metakommunikáció:

rejtett, mögöttes jelentést hordoz (meta - görög: között, után, mögött)

minden csatornában jelentkező, finom, rejtett és bonyolult, szavakban nehezen megfogalmazható kódrendszer

Dekódolás személyes kommunikáció során:

verbális csatorna – 7%

vokális jelzések – 38%

non-verbális jelzések - 55%

A non-verbális kommunikáció eszközei

- Tekintet (szemkapcsolat)
- Vokális kommunikáció
- Mozgásos kommunikáció
- Testbeszéd (gesztusok, testtartás)
- Térköz
- Kulturális jelzések
- Érintés
- Csend

DIA 2.1.

A SZOCIALIZÁCIÓ - A KAPCSOLAT

A kapcsolat, mint a kommunikáció segítő háttere – a gyermekvédő lehetőségei, kommunikációs beavatkozások, stratégiák

A gyermekvédő szakmai és személyes lehetőségei

Kulcsfogalmak:
az *értő szeretet*
a pozitív szemlélet
a határozottság
az empátia
a partneri kapcsolat

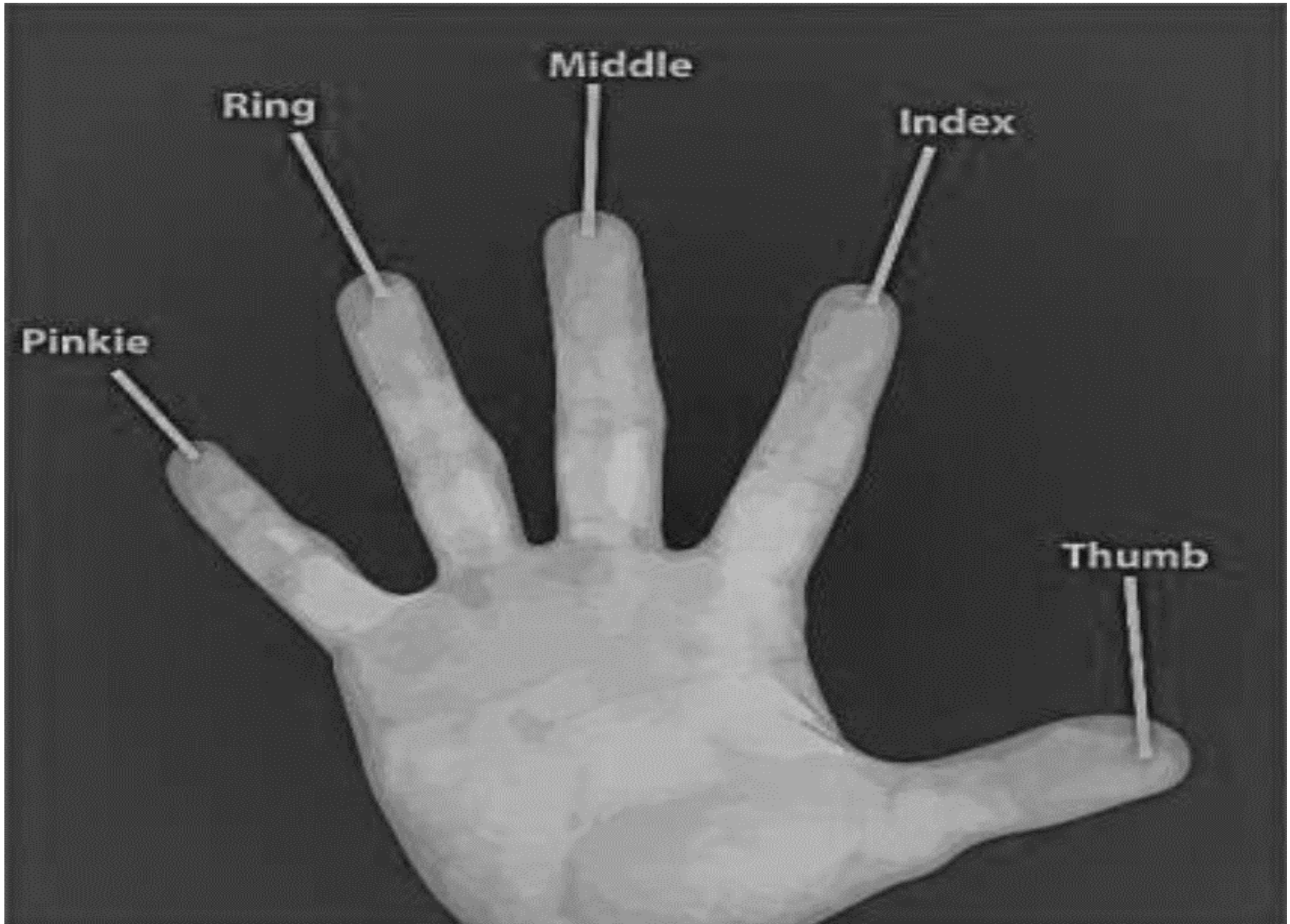
Middle
Ring
Index
Pinkie
Thumb

